

Oslo, 8. mars 2007

Utenriksminister Jonas Gahr Støre
Utenriksdepartementet
Pb 8114 Dep
0032 Oslo

Kopi per e-post
Ambassadør Wegger Strømmen og Ministerråd Astrid Helle Ajamay, Norges faste delegasjon til FN, Genève
Ekspedisjonssjef Svein Sæther og Avdelingsdirektør Petter Wille, Globalavdelingen
Avdelingsdirektør Tormod Endresen, Seksjon for menneskerettigheter og demokrati

Menneskerettigheter i FN i 2007

Det er fortsatt stor usikkerhet om hvordan Menneskerettighetsrådet vil komme til å fungere. Resultatene av årets forhandlingsprosess vil etter all sannsynlighet få varige konsekvenser for det globale menneskerettighetsvernet. Vi vil minne om at den overordnede målsettingen med å erstatte Menneskerettighetskommisjonen med Menneskerettighetsrådet er å styrke arbeidet for menneskerettighetene. Det er av stor betydning at også Norge mobiliserer for å få til så sterke og effektive ordninger som overhodet mulig.

Årets utfordring er altså å få til en helt spesiell innsats i spørsmålet om Rådets arbeidsmåter, samtidig er det mange spesifikke menneskerettighetssaker som roper på oppmerksomhet. Vi vil gjerne få ta opp noen av dem her.

Vi forventer at Norge vil vise pågåenhet og fasthet i menneskerettighetsspørsmål i FN. Dette gjelder overfor FNs organisasjon ved Generalsekretæren, for avskaffelse av dødsstraff og i andre menneskerettighetsspørsmål. Det gjelder åpenbart Rådet og Generalforsamlingen blant annet ved å kalle aktuelle myndigheter og aktører til ansvar for brudd på menneskerettighetene og å bringe viktige tematiske spørsmål høyere opp på agendaen.

I den forbindelse ønsker vi å lede oppmerksomheten mot menneskerettighetsproblemer i

- Irak
- Kina
- Marokko og Vest-Sahara
- Russland og
- Sudan.

Situasjonen i disse landene gir åpenbart svært stor grunn til bekymring og påkaller internasjonal handling.

Vi er også sterkt opptatt av

- det allmenne forbudet mot tortur og annen umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff,
- å få fortgang i arbeidet med å etablere individuell klageadgang under konvensjonen om økonomiske og sosiale rettigheter,
- økt oppmerksomhet på den utsatte situasjonen for internt fordrevne med spesielt fokus på fordrevne urfolk,
- manglende sikkerheten for journalister og manglende effektiv etterforskning og iretteføring når journalister blir drept, og
- vold mot kvinner.

I vedlagte anbefalinger gjør vi nærmere rede for hvordan vi ser på situasjonen med hensyn til de nevnte tema og land. La oss trekke fram én sak her.

Tortur er ikke tillatt under noen omstendighet. Vi har registrert med bekymring at flere lands regjeringer har satt spørsmålsteget ved disse prinsippene, og at håndhevingen av prinsippene har blitt satt til side. I denne sammenheng er svekkelse av torturforbyggende tiltak, for eksempel den økte bruken av hemmeligholdt frihetsberøvelse, bekymringsfull. FN, og da særlig mandatene under Menneskerettighetsrådet, må sikres tilgang til områder hvor utøverne av mandatene finner grunn til å be om det.

På hjemmebane håper vi Norge snart ratifiserer tilleggsprotokollen til torturkonvensjonen. En ratifikasjon vil utløse en plikt til å opprette et nasjonalt tilsynsorgan. Vi vil gjerne delta i en dialog om mandat og myndighet for et slikt organ, og vil allerede nå oppfordre til å sikre en bred deltakelse fra de frivillige menneskerettighetsorganisasjonene i tilsynsorganet.

Det understrekes at anbefalingene er gitt av et bredt spektrum av norske frivillige organisasjoner. Sammen ber vi om et møte for å diskutere våre anbefalinger og norske synspunkter.

Lykke til med årets menneskerettighetsarbeid i FN!

Med vennlig hilsen

Bjørn Engesland
Generalsekretær
for NGO-forum for menneskerettigheter ved de nevnte organisasjoner